

Lekcja 12

Piel i Hifil *imperfectum* – Piel i Hifil w sekwencjach narracyjnych w czasie przeszłym – Piel i Hifil *participium*

1. Piel i Hifil *imperfectum*

Schemat odmiany *imperfectum* w koniugacji Piel i Hifil jest podobny do *imperfectum* w Qal.

	Qal	Piel	Hifil
3 sg m	יִקְטֹל	יִקְטֹל	יִקְטִיל
3 sg f	תִּקְטֹל	תִּקְטֹל	תִּקְטִיל
2 sg m	תִּקְטֹל	תִּקְטֹל	תִּקְטִיל
2 sg f	תִּקְטְלִי	תִּקְטְלִי	תִּקְטִילִי
1 sg	אֶקְטֹל	אֶקְטֹל	אֶקְטִיל
3 pl m	יִקְטְלוּ	יִקְטְלוּ	יִקְטִילוּ
3 pl f	תִּקְטְלֶנָּה	תִּקְטְלֶנָּה	תִּקְטִלְנָה
2 pl m	תִּקְטְלוּ	תִּקְטְלוּ	תִּקְטִילוּ
2 pl f	תִּקְטְלֶנָּה	תִּקְטְלֶנָּה	תִּקְטִלְנָה
1 sg	נִקְטֹל	נִקְטֹל	נִקְטִיל

W odmianie **Piel imperfectum** przy rdzeniu, w którym nie występują spółgłoski gardłowe, mamy:

- szewa pod spółgłoską przedrostkową,
- *paṭaḥ* pod pierwszą spółgłoską rdzeniową,
- podwojenie drugiej spółgłoski gardłowej.

W odmianie **Hifil imperfectum** przy rdzeniu, w którym nie występują spółgłoski gardłowe, mamy:

- *paṭaḥ* pod spółgłoską przedrostkową,
- samogłoskę *i* (ִ) między drugą i trzecią spółgłoską rdzeniową. Zdarza się, że samogłoska jest zapisywana defektywnie (bez ִ).

וַיִּשְׁחָתוּ zniszczyli (2 Sm 11,1)

2. Piel i Hifil w sekwencjach narracyjnych w czasie przeszłym

W lekcji 8 poznaliśmy zasady tworzenia sekwencji narracyjnych w czasie przeszłym. W opowiadaniu czasu przeszłego stosuje się sekwencję *perfectum* + *imperfectum*. W przypadku **koniugacji Qal** jej cechą charakterystyczną jest specjalna forma spójnika *wa-*, która występuje z podwojeniem spółgłoski przedrostka osobowego w *imperfectum*.

קָם הָאִישׁ וַיִּדְרֹשׁ Mężczyzna wstał i szukał...

עָמַד וַיִּקְרָא Stanał i zawołał...

Spójnik *waw* poprzedzający imperfectum nazywany jest *waw consecutivum* (lub *inversivum*).

W **koniugacji Piel** wokalizacja *waw consecutivum* jest podobna jak w Qal: *wa* + podwojenie spółgłoski przedrostka w imperfectum:

וַתְּדַבֵּר לְפָנַי הַמֶּלֶךְ

„i mówiła do króla” (Est 8,3).

Inną wokalizację mamy w przypadku Pi impf 3 sg m i 3 pl m, czyli w sytuacji gdy przedrostkiem jest spółgłoska *yod* (י); wówczas nie ma miejsca podwojenia *yod* będącego przedrostkiem:

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה

„Jahwe mówił do Mojżesza” (Lb 1,1).

W **koniugacji Hifil** wokalizacja *waw consecutivum* jest podobna jak w Qal, jednakże zmienia się nieznacznie wokalizacja samej odmiany imperfectum: w miejsce samogłoskę *i* (י) wchodzi samogłoska *šeré* (שֶׁ):

וַיִּשְׂמַד יְהוּא אֶת-הַבַּעַל

„Jehu zniszczył Baala” (2 Kr1 10,28) (w sensie: wytępił kult Baala).

3. Piel i Hifil *participium*

Cechą charakterystyczną participium w Piel i Hifil jest obecność przedrostka *mem* (מ). Wokalizacja participium sg m jest identyczna jak w imperfectum 3 sg m:

Pi impf 3 sg m יִקְטֹל

Pi part sg m מִקְטֹל

Hi impf 3 sg m יִקְטִיל

Hi part sg m מִקְטִיל

Pozostałe formy imiesłowu są tworzone zgodnie z zasadami tworzenia form przymiotników.

	Qal	Piel	Hifil
sg m	קֹטֵל	מִקְטֹל	מִקְטִיל
sg f	קֹטֵלָה \ קֹטֵלַת	מִקְטֹלָה	מִקְטִילָה
pl m	קֹטְלִים	מִקְטֹלִים	מִקְטִילִים
pl f	קֹטְלוֹת	מִקְטֹלוֹת	מִקְטִילוֹת
	zabijający	mordujący	każący zabić

Słownik

בָּמָה f wyżyna (miejsce kultu)

עֹלָה f ofiara całopalna

לְאָמַר mówiąc (termin wprowadzający)
czyjeś słowa)

צָדַק Qal być sprawiedliwym; Hi
usprawiedliwić

לבש	Qal ubrać się; Hi ubierać, przyodziać (kogoś)	קהל	Hi zgromadzić, zebrać
יְרֵמְיָהוּ	Jeremiasz	קטר	Pi, Hi palić kadzidło, złożyć ofiarę kadzielną
למד	Qal uczyć się; Hi uczyć (kogoś)	רַע	m przyjaciel
מִזְבֵּחַ	m ołtarz	רָשָׁע	Qal być bezbożnym / nieprawym / złym; Hi uznać za winnego, potępić
סתר	Ni chować się, być schowanym; Pi ukryć; Hi zakryć	שבר	Qal złamać; Pi roztrzaskać, rozbić
עָבַר	Qal przekroczyć, przechodzić, przeprowadzić się	שחת	Pi, Hi zniszczyć, spustoszyć
		תּוֹעֵבָה	f obrzydliwość

Ćwiczenia

1. Napisz formy imperfectum do podanych niżej czasowników zgodnie ze wskazaną koniugacją.

Piel למד

3 sg m	3 pl m
3 sg f	3 pl f
2 sg m	2 pl m
2 sg f	2 pl f
1 sg	1 pl

Hifil צדק

3 sg m	3 pl m
3 sg f	3 pl f
2 sg m	2 pl m
2 sg f	2 pl f
1 sg	1 pl

Piel סתר

3 sg m	3 pl m
3 sg f	3 pl f
2 sg m	2 pl m
2 sg f	2 pl f
1 sg	1 pl

Hifil שחת

3 sg m	3 pl m
3 sg f	3 pl f
2 sg m	2 pl m
2 sg f	2 pl f
1 sg	1 pl

2. Przetłumacz następujące zdania. Określ formę czasowników występujących w zdaniach.

Rdz 19,13* (a) כִּי־מִשְׁחַתִּים אֲנַחֲנוּ אֶת־הַמָּקוֹם הַזֶּה כִּי־גִדְלָה צִעֲקוֹתָם לִפְנֵי יְהוָה

Wj 3,6 (b) וַיֹּאמֶר אֲנֹכִי אֱלֹהֵי אָבִיךָ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֵלֹהֵי יַעֲקֹב וַיִּסְתֵּר מִשְׁעָה פָּנָיו

Ez 37,28 (c) וַיֵּדְעוּ הַגּוֹיִם כִּי אֲנִי יְהוָה מְקַדֵּשׁ אֶת־יִשְׂרָאֵל

Jr 26,7 (d) וַיִּשְׁמְעוּ הַכֹּהֲנִים וְהַנְּבִיאִים וְכָל־הָעָם אֶת־יְרֵמְיָהוּ מְדַבֵּר אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּבַיִת יְהוָה

Rdz 41,9 (e) אֶת־חֹטְאֵי אֲנִי מִזְכִּיר הַיּוֹם

Sdz 6,29 (f) וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ מִי עָשָׂה הַדָּבָר הַזֶּה וַיִּדְרָשׁוּ וַיִּבְקְשׁוּ וַיֹּאמְרוּ גִדְעוֹן בֶּן־יֹאָשׁ עָשָׂה הַדָּבָר הַזֶּה:

1 Sm 22,23* (g) כִּי אֲשֶׁר־יִבְקֹשׁ אֶת־נַפְשִׁי יִבְקֹשׁ אֶת־נַפְשִׁיךָ

2 Krl 17,11 (h) וַיִּקְטְרוּ־שֵׁם בְּכָל־בְּמֹת כְּגוּיִם

Wj 9,34 (i) וַיִּכְבֵּד לְבוֹ הוּא וַעֲבָדָיו

Rdz 37,16 (j) וַיֹּאמֶר אֶת־אָחִי אֲנֹכִי מִבְּקֹשׁ

Wj 6,27 (k) הֵם הַמְדַבְּרִים אֶל־פְּרַעַה מִלֶּד־מִצְרַיִם

Wj 31,13* (l) כִּי אֲנִי יְהוָה מְקַדֵּשׁ אֶתְכֶם

a) אֶעֱקֶה f krzyk, wołanie

e) חֹטָא m grzech; חֹטְאִים, pl st. cstr. חֹטְאֵי

f) w Piel imperfectum charakterystyczne podwojenie drugiej spółgłoski rdzenia jest czasami pomijane, kiedy następuje po niej samogłoska *a*:

יִבְקֹשׁ on będzie szukał, *lecz* יִבְקְשׁוּ oni będą szukali

Rdz 19,14 (m) כִּי־מִשְׁחִית יְהוָה אֶת־הָעִיר

Prz 17,15 (n) מִצְדִּיק רָשָׁע וּמְרָשִׁיעַ צַדִּיק תּוֹעֵבֶת יְהוָה גַּם־שְׁנִיָּהֶם

Wj 32,19* (o) וַיִּשְׂלַךְ מִיָּדוֹ אֶת־הַלְּחָת וַיִּשְׂבֵר אֹתָם תַּחַת הַהָר

Pwt 31,3 (p) יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא עֹבֵר לְפָנֶיךָ הוּא־יִשְׁמֵד אֶת־הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה מִלְּפָנֶיךָ

Pwt 31,18* (q) וְאַנְכִי אֶסְתִּיר פָּנַי בַּיּוֹם הַהוּא עַל כָּל־הַרְעָה אֲשֶׁר עָשָׂה

Pwt 4,1* (r) הַחֻקִּים וְהַמְשַׁפָּטִים אֲשֶׁר אָנֹכִי מְלַמֵּד אֶתְכֶם

1 Krn 15,3 (s) וַיִּקְהַל דָּוִד אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְרוּשָׁלַם

Rdz 27,15* (t) לָקַחְהָ רִבְקָה אֶת־בְּגָדֵי עֵשָׂו בְּנֵה הַגָּדֹל וַתִּלְבַּשׂ אֶת־יַעֲקֹב בְּנֵה הַקָּטָן

n) w przypadku czasowników z trzecią spółgłoską gardłową ich odmiana przebiega regularnie, tyle że do końcowej spółgłoski gardłowej dodaje się *paṭaḥ furtivum*: יִשְׁמִיעַ i הִשְׁמִיעַ.

o) לַחֹת m tablica; pl לחות

p) מִלְּפָנֶיךָ: מן + לְ + פָּנֶה pl m st. cstr. + suf. 2 sg m – dosł. od przed twoją twarzą; przed tobą

q) przyimek עַל przyjmuje tu znaczenie: z powodu

r) חֻקִּים m prawo, pl חק

t) רִבְקָה Rebecka; בְּגָד m ubranie; עֵשָׂו Ezaw